SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 78. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 26, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 26-го КВІТНЯ 1994. Ч. 78. РІК CI.

У КРИМУ ДО ВЛАДИ ПРИЙШЛА ВІЙСЬКОВА ХУНТА

Симферопіль (УНІАР). — Тут 21-го квітня голова Комітету „Крим з Україною" Микола Поровський висловив переконання, що разом із президентом Криму Юрієм Мєшковим до влади у Криму прийшла військова хунта.

За словами Поровського, в апараті президента Криму переважна більшість колишніх працівників совєтських силових служб: керівник адміністрації кримського президента Валерій Гришанков до 1991 року був начальником особливого відділу КҐБ СССР у 32-му армійському корпусі Севастополя; заступник керівника кримської президентської адміністрації Володимир Кожевніков до 1993 року — співробітник військової контррозвідки, підполковник резерви; начальник канцелярії кримського президента Євген Михайлов — колишній начальник особливого відділу КҐБ дивізії в закордонних військах, підполковник резерви; радник кримського президента Олександер Бойченко до 1989 року — начальник особливого відділу КҐБ СССР у Київській військовій окрузі, генерал-майор резерви; радник кримського президента з зовнішньоекономічних питань Володимир Дьомін — колишній працівник особливого відділу військ внутрішніх справ, капітан резерви; керівник кримської Служби безпеки Лєпіхов до 1992 року — начальник штабу 32-го армійського корпусу, генерал-майор резерви; міністер внутрішніх справ Республіки Крим Євген Кузнєцов — колишній командир 32-го армійського корпусу; комендант адміністрації кримського президента Володимир Конін — колишній командир полку, полковник резерви.

Проте, згідно з недавніми указами Мєшкова, керівник його адміністрації В. Гришанков звільнений зі своєї посади так само як і керівник Служби безпеки Криму генерал Коломийцев та міністер внутрішніх справ Олександер Плюта.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КИЇВ. — Українська Всесвітня Координаційна Рада, з ініціятиви Київського пресового клюбу, обговорила питання підготовки до відзначення 450-річчя від дня народження Івана Мазепи. За рішенням УВКР святкування призначене на 28—29-го травня в Батурині — колишній резиденції українських гетьманів. Тій темі була присвячена пресова конференція „Вікно у світ", на якій ішлося про історичне і новітнє значення святкування цього ювілею.

КИЇВ. — Тут відбувся семінар учителів українських недільних шкіл Польщі, організований з ініціятиви Міністерства України в Справах Національностей і Міграції, Міністерства Освіти, Управління освіти Київської области та Київської міської державної адміністрації. Учасники семінару зустрілися з представниками низки міністерств, столичної гімназії та сільських шкіл Київщини а також відвідали могилу і музей Т. Шевченка в Каневі.

ЛУЦЬКЕ. — Волинська організація Української Національно-Демократичної Партії (УНДП) припинила свою діяльність. Голова осередку Юрій Савчук пояснив це рішення прагненням об'єднати сили національно-демократичного спрямування. Частина колишніх членів УНДП увійшла до Української Республіканської Партії, інші перейшли до братства УПА, ще інші — до КУН.

КИЇВ. — Державний мит ний комітет України від 1-го квітня розпочав стягати податки на додаткову вартість та акцизний податок за товари, що імпортуються в Україну. Оподаткуванню підлягають товари, які надійшли в Україну після 17-го лютого цього року.

СИМФЕРОПІЛЬ. — Командуючий Чорноморської фльоти адмірал Едуард Балтін, в наслідок недбалого поводження з власною зброєю, з пораненням у стегно потрапив до шпиталю. Пресова служба Чорноморської фльоти повідомила про нещасний випадок і запевнила, що адмірал почуває себе бадьорим. Його обов'язки тимчасово покладені на першого заступника віцеадмірала Віталія Ларіонова.

Завод „Вулкан" на Президента висунув В. Ланового

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 20-го квітня, у Фонді Відбудови Економіки України повідомили, що трудовий колектив київського заводу „Вулкан" на зборах з участю 719 виборців одноголосно висунув кандидатом на Президента України депутата Верховної Ради нового скликання голову парляментарського бльоку „Реформи для народу" і Фонду Відбудови Економіки України Володимира Ланового. Це — четвертий претендент на найвище державне становище.

У Бавнд Бруку приготовляються до Провідної Неділі

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — Собор Єпископів УПЦ в ЗСА і Консисторія запрошують на Великодню прощу до оселі св. Апостола Андрія Первозванного у Провідну Неділю, 8-го травня. В цей день відбудуться Богослуження: о год. 9:30 ранку — в церкві-пам'ятнику; Архиєрейська Літургія буде очолена Митрополитом Константином, Архиєпископом Антонієм і Єпископом Паїсієм. Панахида за спокій душ Патріярха Мстислава І, Митрополита Іоана, єпископів, вояків та державних мужів і всіх спочилих відбудеться після Літургії.

Крипта із саркофагом Патріярха Мстислава І буде відкрита від год. 10-ої ранку до 7-ої год. вечора. Паркування (5 дол. за авто) у суботу, 7-го і у неділю, 8-го травня — тільки на площі біля Дому Української Культури (в'їзд лише від Дейвидсон аве.). Продаж речей 7—8-го відбудеться тільки в залі Дому Української Культури від год. 12:30 по полудні до 7-ої вечора. Дозвіл на торгівлю можна отримати від Консисторії, телефонуючи на число (908) 356-0090. Церковна крамниця буде відкрита від год. 12:30 до 7-ої вечора.

Загальні збори Окружного Комітету відділів УНС у Баффало

Баффало, Н. Й. (В. Сивенький). — Загальні збори баффальської Округи УНС відбулися в неділю, 13-го березня, в залі Українсько-Американського Центру. Збори відкрив голова округи Роман Конотопський і представив заступника головного предсідника УНС д-ра Нестора Олесницького, якого присутні привітали оплесками.

Голова Округи відчитав порядок нарад. На пропозицію В. Шарвана збори затвердили порядок нарад і визнали їх правосильними. До президії ввійшли: д-р Нестор Олесницький, голова Округи Роман Конотопський і секретар В. Сивенький. Голова Округи попросив ще до президії Петра Дюбу, голову Округи Рочестеру, який, будучи у Баффало, завітав на збори. В. Сивенький відчитав протокол з попередніх зборів, який присутні затвердили.

Голова Округи подав звіт з праці за минулий рік. Він розповів про співпрацю з управами відділів і секретарями у приєднанні нових членів, про пропаганду в громаді про УНСоюз та користі для його членів і про допомогу всім, хто її потребує. Він передав через д-ра Н. Олесницького подяку Головному Урядові за 5.000 дол., виділених для спортовців з України, які брали участь в Універсіяді,

Р. Конотопський

прощальне прийняття і подарунки для них, а також за допомогу „Рідній Школі".

Касир Марійка Боднарська подала фінансовий звіт. Голова Контрольної комісії Ярослав Пришляк, після перевірки праці управи, вніс пропозицію про уділення абсолюторії уступаючій управі. Пропозицію З. Боднарського залишити минулорічну управу в тому самому складі підтримав І. Коман. Збори прийняли пропозицію і затвердили нову управу на 1994 рік. У складі нової управи залишилися: голова Р. Конотопський, його заступники — В. Шарван і З. Боднарський, протоколярні секретарі В. Сивенький (україномовний) і Ю. Грещишин (англомовний), касир М. Боднарська; контрольна комісія — Я. Пришляк (голова) та І. Гнатик і О. Бережницька — члени. Збори встановили дату 12-го квітня на засідання для створення ділового комітету для

(Закінчення на стор. 3)

ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР НА „ТРИЗУБІВЦІ"

Горшам, Па. — Тут в суботу і неділю, 30-го квітня і 1-го травня, на кортах „Тризубівки" відбудеться тенісовий турнір індивідуальних ігор в усіх вікових групах за нагороди УСО „Тризуб". За ближчими інформаціями слід звертатися до керівника турніру Юрія Савчака на число телефону (215) 745-9637 (у вечірніх годинах).

ВІДБУЛАСЯ ЗАКЛЮЧНА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 22-го квітня, відбулося останнє засідання IX сесії Верховної Ради України 12-го скликання. Народних депутатів, які поспішали на прощальне пленарне засідання зустріли численні пікети українців Криму, які тримали транспаранти з вимогами вжити більш рішучих дій для збереження Криму і Чорноморської фльоти. Пікет викликаний тим, що депутат Верховної Ради Криму Олександер Круглов передав кримському президентові Юрієві Мєшкову заяву від Російської партії Севастополя і Народного віча Севастополя. Автори заяви звертаються до Державної Думи і президента Росії з вимогою перевести Севастопіль і Чорноморську фльоту під юрисдикцію Росії і припинити постачання „українського агресора енергоносіями". Керівництво Чорноморської фльоти також розгорнуло сильну пропаганду, що фльота має бути неподільною і тільки російською.

На заключному засіданні IX сесії українського парляменту виступив голова Іван Плющ і підсумував працю депутатів за чотири роки. Він зазначив, що депутати ухвалили 402 закони і 1,200 постанов як політичного, так і економічного характеру. Депутати старого парляменту звернулися до новообраного парляменту з закликом зміцнювати авторитет України у світі, уникати помилок і зберегти ті надбання Верховної Ради, які попередній парлямент заклав у „законодавчий фундамент розбудови держави".

По закінченню засідання, вже колишні депутати фотографувалися групами, фракціями та просто веселими компаніями.

У СВІТІ

В БУКАРЕШТІ, румунській столиці, відбулася зустріч міністра закордонних справ Ізраїля Шимона Переза з головою Палестинської визвольної організації Ясіром Арафатом. Коментуючи вислідн переговорів, туніська газета „Аль-Рай Аль Ам" повідомила, що остаточний договір між палестинцями і Ізраїлем буде підписаний у найближчі дні. Церемонія підписання відбудеться в Каїрі, столиці Єгипту. В інтерв'ю для ізраїльського радіо Ш. Перез сказав, що „все ще існують незгоди сторін щодо використання повітряного і морського простору, реєстрації мешканців Єрихону і смуги Гази та звільнення з тюрем палестинців, причетних до терроризму".

ПРЕДСТАВНИКИ радикальних мусулманських груп Ісламський джігад і Гамас заявили, що продовжать терористичні акції проти жидівських поселенців на окупованих територіях, мстячи за трагічний інцидент у мечеті Геброну. Обидві партії є рішучими противниками палестинсько-ізраїльських мирних переговорів.

ІЗРАЇЛЬСЬКА АРТИЛЕРІЯ обстріляла ливанський порт Сайду і розміщений у передмісті табір втікачів Айналь-Гільве. Загинуло шість мешканців Сайди, 20 осіб ранено, багато будинків зруйновано. Ливанська армія дістала наказ відповідати вогнем, якщо обстріли з ізраїльського боку повторяться.

ЗВЕРТАЮЧИСЬ НА передвиборчих зборах до своїх прихильників, президент Африканського національного конгресу Нелсон Мандела сказав, що „жоден мешканець Південної Африки не повинен розраховувати, що відразу після виборів він автоматично дістане нове мешкання або вигідну працю. Розв'язання цих проблем вимагатиме багатьох років". Під час зустрічі з білими фармерами Н. Мандела запевнив: „Ми зобов'язуємося поважати власність кожного фармера. Ми не сумніваємося у порядності і патріотизмі африканерів".

В ТАЛЛІНІ, СТОЛИЦІ Естонії, відбуваються переговори між делегаціями прибалтійських країн і З'єднаних Стейтів Америки про закупи американської зброї і бойової техніки для створення спільних миронoсних сил. Латвія, Литва й Естонія вже давніше проголосили, що мають намір створити такі сили в кількості 650 осіб. Три країни плянують видати 10 міл. дол. на модерну американську зброю, користуючись тією обставиною, що Уряд ЗСА в минулому році скасував ембарго на доставу зброї для колишніх совєтських республік Прибалтики.

АЛЬЖИРСЬКІ СИЛИ безпеки вбили ще 23 і заарештували 36 ісламських екстремістів у столиці країни і ряді провінцій. Відібрано велику кількість зброї і набоїв.

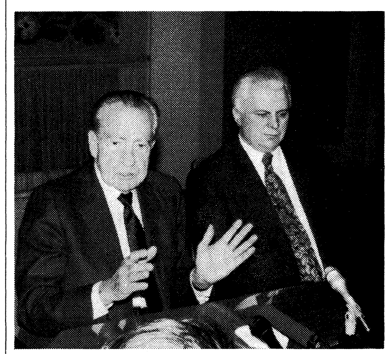
ПОЛІТИЧНІ ЛІДЕРИ і представники засобів масової інформації Фіджі висловили занепокоєння з приводу погроз влади заборонити всі політичні журнали цієї острівної держави в Тихому океані. Погроза була висловлена після опублікування в одному з журналів фактів про любовний зв'язок прем'єр-міністра з якоюсь закордонною журналісткою. Президент Асоціяції працівників преси тихоокеанських островів заявив, що уряд Фіджі своїми антидемократичними діями викличе міжнародний осуд.

ДО ЙОГАННЕСБУРҐУ поїхала група українських експертів, які у складі місії ООН працюватимуть як спостерігачі під час перших загальних нерасових виборів у Південно-Африканській Республіці 27-го квітня.

ПАРАЛІЧ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ політики — так потрактувала ситуацію в Росії Европейська економічна комісія Організації Об'єднаних Націй. У підготовленому нею звіті підкреслюється, що в цьому році Росію чекає дальший спад виробництва при одночасному збільшенні безробіття до 10 відсотків усього працездатного населення.

ІНДІЯ ЗДІЙСНИЛА успішне випробування військового літака без летуна. Він призначений для виявлення і знищення повітряних цілей. Літак підіймається на висоту до шести кілометрів і розвиває швидкість понад 5000 кілометрів на годину. Над проектом цього літака індійські інженери працювали 15 років — при активній допомозі ізраїльських спеціялістів.

Р. НІКСОНА ХОВАТИМУТЬ З УСІМА ПОЧЕСТЯМИ

Р. Ніксон з Л. Кравчуком під час недавньої зустрічі в Києві.
(Світлила ред. Марта Коломиєць).

Йорба Лінда, Каліфорнія. — Гори квітів виросли перед входом у меморіяльну бібліотеку Ричарда Ніксона в цьому каліфорнійському місті. До багатьох букетів прикріплені картки з добрими побажаннями родині 37-го президента, який помер в п'ятницю увечорі, 22-го квітня, в нюйоркській лікарні. В Йорба Лінді Р. Ніксон народився, тут була похована минулого літа його дружина, тут у середу, 27-го квітня, буде похований і він.

Ще зранку у понеділок, 18-го квітня, 81-річний Р. Ніксон почувався чудово. Увечорі того ж дня його доставили в лікарню з діягнозою виливу крови у мозку, де він помер у п'ятницю, не прийшовши до свідомости. У п'ятницю родина Ніксона повідомила, що тіло колишнього президента буде зразу ж перевезене у Каліфорнію. Переважно тіла покійних президентів виставляють для прощання у вашінґтонському Капітолі. Але родина Ніксона не захотіла наслідувати традицію, нагадавши тим самим, що не забула про те, що президент зрезиґнував у серпні 1974 року під тиском тих, які займають Капітоль — членів Палати Репрезентантів і Сенату.

Р. Ніксон був змушений покинути Білий Дім. Приводом до цього став „вотерґейтський скандал", викликаний проникненням у 1972 році в головну квартиру Крайового комітету Демократичної партії. Скандал привів до резиґнації Ніксона. Але сьогодні американці згадують не „вотерґейт", а успіхи Ніксона.

Р. Ніксон вступив у політику в 1946 році у віці 33 років, незабаром після демобілізації з військово-морської фльоти. Він переміг у виборах в Палаті Репрезентантів і пробув у ній дві каденції. У 1950 році здобув перемогу у виборах в Сенат, а два роки згодом — черговий тріюмф: у президентських виборах святкували кандидати Республіканської партії Двайт Айзенгавер і Ричард Ніксон. Після восьми років перебування на становищі віцепрезидента Ніксона взяв участь у боротьбі за Білий Дім і програв кандидатові Демократичної партії Джанові Кеннеді. Ще за два роки він програв боротьбу за пост губернатора Каліфорнії. Після цієї поразки Ніксон заявив журналістам: „Вам більше ніколи не доведеться збиткуватися над Ніксоном".

У 1968 році він висунув свою кандидатуру на пост президента і переміг. За цією перемогою прийшла ще одна — у 1972 році. А менш як за два роки „вотерґейт" змусив Ніксона зрезиґнувати.

За п'ять з половиною років, що Ніксон був президентом, З'єднані Стейти встановили дипломатичні відносини з Китайською Народною Республікою, завершилася війна в Індокитаї, почалася ера детанту у відносинах зі Совєтським Союзом. В наступні 20 років свого життя Ніксон писав книжки і статті, продовжував їздити по країнах світу. До його порад прислухалися політичні діячі, в тому числі президенти Роналд Реґен, Джордж Буш, Билл Клінтон. Правда, перші чотири роки після вимушеної резиґнації Ніксон жив у Каліфорнії як самітник. Його „повернення" почалося у 1978 році з інтерв'ю англійському тележурналістові Дейвидові Фростові, якому він розповів усе, що думає про „вотерґейтський скандал". Від того часу Ніксон уже не ховався від людей. У 1981 році він переїхав у Ню Джерзі, щоб бути ближче до внуків.

Незадовго до смерти Ніксон в черговий раз побував у Москві, Києві, де зустрічався з Президентом України Леонідом Кравчуком. Президент України прислав родині вислови співчуття.

На похорон Ніксона прибудуть керівники багатьох країн, американські і теперішні політичні діячі, люди, які працювали з ним. Президент Билл Клінтон віддав належне Ніксонові як державному діячеві і високо висловився про поради, які він діставав від колишнього президента.

В АМЕРИЦІ

ВИГНАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ Гаїті о. Жан-Бертран Арістід після кількамісячного терпеливого чекання втратив будь-які надії на обіцянки Уряду президента Билла Клінтона, що допоможуть йому повернутися до урядування в Гаїті. Щоб це підкреслити він у четвер, 21-го квітня, на пресовій конференції у Вашінґтоні засудив публічно політику ЗСА супроти гаїтських втікачів, називаючи це расизмом, який сприяє дальшим вбивствам невинних людей. Щоб заспокоїти гаїтського Президента, урядові чинники в особах Антоні Лейка, президентського дорадника в справах крайової безпеки, та Строба Толбота, заступника секретаря Державного департаменту, негайно з ним зустрілися та переконували його, що ЗСА не забувають за свої обіцянки і намагаються отримати від Організації Об'єднаних Націй схвалення ще більше затіснити існуюче торговельне ембарго.

А мариво Чорнобиля залишиться на довгі роки...

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Минає уже вісім років від найбільше трагічного дня в історії України, а мариво атомового вибуху в Чорнобилі не тільки не згасло, а далі висить над нашим народом та косить десятки людей, нищить родини, землю і культуру нашого народу.

М. Сверстюк під час інтерв'ю в редакції „Свободи"

А все ж як мало говорить світ про це і скоро забуває про це нещастя, якого досі, здається, не було. Слід, однак, було б саме в цьому році, який проголошено в ООН роком родини, таки більше звернути публічну опінію на українську родину, що так глибоко потерпіла і далі терпить саме із-за цієї катастрофи в Чорнобилі. Здається, це було б великим і почесним завданням діяспори, а вже зокрема українських жінок поставити перед жіноцтвом світу трагедію українських родин, що сотками несуть наслідки чорнобильського нещастя залишені без моральної і матеріяльної опіки.

Такі міркування насунулися, коли станула жива перед очима трагедія однієї із тисяч українських родин, що шукала даремне порятунку на Заході і залишилася поранена на ціле життя.

Минуло майже повних шість років, як до ЗСА прилетіла наслідком заходів українська громада, а передусім українських лікарів, маленька Ганнуся Сверстюк, внучка відомого правозахисника, блискучого літератора, мислителя і культурного діяча Євгена Сверстюка. Скільки в тому часі було розголосу та розмов про неї і скільки писали ми у нашому щоденнику.

(Закінчення на стор. 3)

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)
Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Чорнобильська трагедія

26-го квітня 1986 року стався у Чорнобилі, на півночі від Києва, страшний вибух. У газетах ані в радіовисильні не було про це ніякої згадки, бо в Совєтському Союзі обов'язувала заборона оприлюднювати будь-що неґативне, — це був рай із самими благодатями. І не зважаючи на проголошену Міхаїлом Ґорбачовим „гласність" — Чорнобильська катастрофа була б промовчана, якби не те, що із Швеції наспів настирливий запит: „Що у вас сталося, що з вашої сторони нахлинула сюди сильна хвиля радіяції?" Відповідь була, що стався „нещасливий випадок" на радіяторі Чорнобильської станції. Згодом подано, що згинули „лише" три особи, що мешканців найближчого сусідства евакуйовано і що все в порядку. По нинішній день офіційно не поінформовано, скільки осіб негайно захворіли радіяцією, скільки осіб евакуйовано, скільки евакуйованих вернулися, хто насправді винуватий і чи когось покарано. Все це промовчано, як промовчано трагедію Великого голоду у 30-их роках і як промовчано статистику осіб, які каралися у „психушках" і в ҐУЛаґах.

А втім, широкий світ дізнався про Чорнобиль. Появилися фахові вісті хеміків Заходу і будівничих подібних реакторів з ствердженням, що завинила тут і партацька перестаріла побудова Чорнобильського реактора — використовування радіоактивної сили для здобуття електричного струму для мирного користування, — і завинила неохайність, недбайливість тамтешніх механіків і робітників. Знаємо, що до Німеччини й до Америки привозили захворілих через радіяцію дітей. По нинішній день Київ і його найближча околиця відчувають трійливе повітря. Добрий фахівець тієї справи еколог Юрій Щербак, тепер посол України в Ізраїлі, звітував про Чорнобильську трагедію на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй у Ню Йорку. В останніх днях слухачі передач американських телевізійних станцій почули вістку з України, що Міжнародна комісія, перевіривши атомну електростанцію в Чорнобилі, поручила її закрити. Однак, ця АЕС постачає Україні 30 відс. електрики і Уряд має клопіт.

Однаково, як переведена Лазарем Каґановичем з наказу від Москви насильна колективізація сільського господарства, що коштувала Україні винищенням яких 7 мільйонів душ, усієї верстви українського хліборобства, яка любила землю, так само Чорнобильська катастрофа залишиться по вік чорною сторінкою знущань, що їх зазнала Україна за поверх триста років перебування під владою царату і поверх сімдесяти років проклятого комуністичного режиму.

Американський дослідник Роберт Конквест описав голодову облогу 30-их років у монументальному творі „Жнива смутку". Треба сподіватися, що знайдеться і дослідник Чорнобильської катастрофи і виявить якнайбільше подробиць, промовчуваних комуністичними правителями. Мудра народна приказка „Нема злого, яке не вийшло б на добро" — частинно застосована й до Чорнобиля. Бо саме Чорнобильська трагедія у чималій мірі причинилася до тріюмфального висліду референдуму з 1-го грудня 1991 року. Голосували „за" державність України не тільки українці, але й росіяни, поляки, жиди й інші національні меншинні групи не тільки тому, що не хотіли своїми грішми підтримати велетенську армію Росії і міжнародний комунізм, але й тямили оте нещастя, що їх стрінуло від Чорнобиля. Це була одна з головних причин появи в Україні рідкого явища територіяльного патріотизму.

Наші земляки в Україні не грішать скромністю. Вони дуже нерадо слухають різних порад; фахівці різних звань на Заході нарікають, що співпраця з українцями в Україні важка і ми тут не раз почули горду відповідь на прихильні критичні завваги: „Це такий наш стиль". У зв'язку з сумними роковинами Чорнобиля варто звернути увагу, як жиди свідомо і пляново плекають пам'ять про гітлерівський голокост. Аґенти центрального бюра Візенталя у Відні по нинішній день ганяються по всьому світі за „воєнними злочинцями", — жертвою тієї нагінки впав і невинний Іван Дем'янюк, — і вони вживають всіх засобів, щоб сучасне молоде покоління та прийдешні покоління не забули голокосту. Чи не треба би нам наслідувати жидів у зберіганні пам'яті про Великий голод і про Чорнобиль? Чи це не ганьба, що знаходяться в Україні одиниці, які голосно говорять, що „За Брежнєва було нам краще" і чи це не ганьба, що в масі українського суспільства існує та розтіч, яка довела до програної найкращих діячів в останніх виборах — на превелику радість Москви.

У восьмі роковини Чорнобильської трагедії віддаймо поклін невинним жертвам того варварського російського експерименту та допоможім лікуванню недужим жертвам чорнобильської радіяції

Раїса Руденко

„МИРНИЙ АТОМ" НЕПОКОЇТЬ ЕКОЛОГІВ

Сьогодні — 26-го квітня — восьма річниця чорнобильської катастрофи, ще одна скорботна, чорна дата в історії нашого народу. Вісім років спливло, а рани не загоїлися. Навпаки, загроза для України стала ще більш реальною. Найбільшу тривогу викликає все та ж Чорнобильська Атомна Електростанція (ЧАЕС) через ненадійність „саркофагу" над Четвертим бльоком, де сталася аварія 26-го квітня 1986 року.

Підсумків міжнародного конкурсу на краще розв'язання проблеми „саркофаг" у Чорнобилі громадськість України очікувала з великим нетерпінням і великими сподіваннями. Адже то мав бути проєкт, здійснення якого не тільки забезпечить людність і природу від згубного дихання пошарпаного атомним вибухом монстра, прихованого „укриттям-1", а й створить своєрідну лабораторію-полігон для майбутньої ліквідації Атомних електростанцій, які виробили свій ресурс. І ось конкурс завершено. Жюрі винесло свій вердикт — переміг проєкт побудови нового саркофага! Цей факт викликав занепокоєння серед значної частини науковців, діячів культури, екологів.

Доктор біологічних наук В. Поліщук, кандидат біологічних наук В. Багнюк та письменник Іван Власенко у статті „Мирний атом підштовхують у наступ" пишуть, що побудова нового саркофага над існуючим укриттям таїть у собі велику небезпеку порушення рівноваги, яка склалася у зруйнованому реакторі. Це, на думку авторів, потягне за собою подальшу руйнацію конструкцій. Особливе занепокоєння викликає горішня плита біологічного захисту реактора, вага якої — 1,500 тонн. Силою вибуху її зірвало й підкинуло вгору. При падінні плиту заклинило в горішній частині шахти. Наскільки міцно вона там тримається — ніхто не знає. „А що, коли вона при зведенні нової будівлі, не дай, Боже, впаде?" — запитують автори статті. — Падіння плити, як і можливий хемічний вибух газів, що там накопичилися (водень, вуглеводні, аміяк тощо), спричинить викид в атмосферу залишків палива, радіоактивного пилу, накоїть багато лиха для довкілля і людности".

Вперше у світовій практиці саркофаг збудували в Англії 1957 року після катастрофи реактора на АЕС в місті Віндскейл. Роки експлуатації засвідчили, що споруда далеко не вповні виправдала сподівання проєктантів і будівельників і не стала світовим зразком для розв'язання подібних проблем. Отже, така споруда може бути тільки проміжною ланкою, бо саркофаг рано чи пізно доведеться ліквідовувати. Науковці вважають ідею саркофага „вчорашнім днем науки".

Ще 1991 року в журналі „Ойкумена" ч. 2 відомий атомник Є. Яковлєв, розглядаючи геолого-екологічні наслідки виводу ЧАЕС з експлуатації шляхом побудови саркофага, писав, що при цьому під дією високоактивних радіяційних полів відбуватиметься поступова руйнація матеріялів конструкцій укриття. Побудова саркофагів над усіма бльоками, на думку науковця, призведе до значних ускладнень, пов'язаних з ризиком виходу радіонуклідів у довкілля, що зумовлюється як радіоактивним руйнуванням матеріялів, так і руйнуванням конструкцій під впливом осідання і зміщення первантажених ґрунтів. А вони в Чорнобилі піщані, піщано-суглинисті та ще й добре зволожені. Під вагою саркофага (400—600,000 тонн) ґрунт буде ущільнюватися, що неминуче викличе підняття рівня ґрунтових вод, активізує процес підтоплення. Також зросте ймовірність сейсморуйнування саркофага.

Не слід скидати з рахунку й величезну енергоємкість робіт для спорудження укриття-2. Щоб останнє нормально функціонувало, потрібна спеціяльна електростанція для забезпечення його енергією, пишуть у своїй статті В. Поліщук, В. Багнюк та І. Власенко. „Як екологи, ми приєднуємося до думки тих фахівців, які схильні до поетапного і радикального розв'язання проблеми. Перший етап — ліквідація саркофага -1 з одночасною промисловою переробкою радіоактивних залишків і матеріялів на основі справді передових технологій, що існують у світі. Водночас слід вживати заходів для дезактивації та захисту атмосфери, ґрунтів і вод від поширення радіоактивного забруднення, використовуючи екранування сорбентами, заливання радіоактивного сміття спеціяльними сумішами, що швидко твердіють, наприклад, розплавлене скло", — пишуть згадані вище автори. Вони пропонують збудувати спеціяльний комбінат для переробки радіоактивних матеріялів і ґрунтів з використанням усього наявного комплексу наукових і виробничих засобів. Такий науково-виробничий комплекс і набутий ним дос-

(Закінчення на стор. 3)

Леонід Федорук

Сум над Прип'яттю

Лелечий зойк,
Лелечий скрик,
Лелечий плач
На довгий вік...

Тече ріки задумлива вода,
У березі затихли чагарі.
Над Прип'яттю, над Прип'яттю — біда!
Лелеки закружляли угорі.
А долі під широкими крильми
Розкинулись оселі і поля,
Сади, немов барвисті килими, —
Ця рідна аж до клекоту земля.

Лелеки не покинули гнізда,
Лелеки доглядають лелечат
І вірять що мине біда, —
Настане час. Настане час!
І вірять, що мине біда...
Невже настане час?

Не житимуть лелеки без людей,
Без гамірних дитячих голосів...
Вдивляються лелеки день у день
У вулиці своїх мовчазних сіл.
А ніч прийде і скрикує у сні
Сполохана лелечина сім'я...
А може то щось скрикує в мені?
А може то кигиче вся Земля?
Лелеки не покинули гнізда,
Лелеки доглядають лелечат
І вірять що мине біда, —
Настане час. Настане час!
І вірять, що мине біда...
Невже настане час?

Лелечий зойк,
Лелечий скрик,
Лелечий плач
На довгий вік...

(Із збірки поезій „Липнева моя Україна," 1993 р.)

Наталія Кібець

РОКОВИНИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

Цього року 26-го квітня припадає восьма річниця чорнобильської катастрофи в Україні. Якою болючою раною був цей випадок; про нього говорили, писали, дискутували. Час минув. Багато інших проблем на порядку денному в Україні, а минула катастрофа продовжує робити свою роботу, бо результати її не зникли; вони існують в повітрі, в землі у воді і будуть довго ще існувати. Професор медичної фізики Каліфорнійського університету Джан Гофман передбачає, що протягом найближчих 70 років катастрофа на нуклеарній енергетичній станції в Чорнобилі приведе до одного мільйона захворювань на різного роду рака і половина з них матиме смертельні наслідки, тоб то вмре півмільйона осіб, бо радіоактивний цезій проникає у людський організм через оточення і споживання харчів, що вирощуватимуться на цій землі.

Аварія 26-го квітня 1986 року спричинила велике горе людям і завдала багато лиха Україні та Білорусі, але вона водночас відіграла не абияку ролю в прозрінні українського народу, який крізь туман совєтської пропаганди побачив знущання і цинізм комуністичного уряду, що багаторічним терором домігся такого стану, коли кожна вільна думка придушувалася у корені масовими розправами.

Першими заговорили ті, що в той час були в центрі радіяційної зони, їх підтримали письменники, лікарі, науковці, робітники. З'явилися чесні репортажі з місця події. Усім заболіла доля рідної землі, доля нації, доля української культури. З цього болю народився широкий Народний Рух України за свої права. Відродилася самостійна Україна, і обов'язок Уряду якої попри всі потреби в економіці, внутрішній і зовнішній політиці лежить збереження свого народу від страшних наслідків чорнобильської катастрофи, бо не тільки смерть, але дія радіяції впливає на генетичну систему цілих поколінь, з яким пов'язаний ненормальний розвиток людей. Хто зможе компенсувати цю заподіяну кривду українському народові?

Ми, сучасники цього великого горя, ніколи не зможемо позбутися свідомости, що кожночасно умирає хтось з наших братів і сестер, будучи жертвою вибуху в Чорнобилі. Поруч кургану насипаного на Чорнобильській землі жертвам татарського наїзду, виріс ще один курган найбільший в Україні, як пам'ятник тим, хто ще довгі роки буде гинути через чорнобильську катастрофу. Ми і світ, навіть не можемо усвідомити всієї ваги чергового злочину підступного й немилосердного нашого ворога — Москви.

Цей черговий геноцид, вчинений Москвою, йде кривавим шляхом попередніх злочинів — нищення нашого народу у війнах, примусовій колективізації й штучно створеному великому голоді 30-их років, руїнах і людських жертвах під час Другої світової війни, в черговому повоєнному голоді і переслідуванні та жорстокому придушені опору.

Тому в цю річницю нехай пригадують собі ті, які не можуть, а дехто не хоче погодитися з тяжкою економічною ситуацією у державі, нарікаючи на Президента та на міністрів. Вони самі без помочі людей не можуть залагодити всі справи і покращити умови життя в країні після 70-ти літнього знищення в ній ініціятиви, моралі, віри, а головне права вільно думати і говорити. Уряд лише тоді зможе подолати всі труднощі, якщо кожен один кому дорога вільна Україна, вільна його родина і він сам, від чужинецького впливу наших „добрих братів" засукають рукави і почнуть чесно працювати, а не наживатися на чужому горі, складаючи капітали в закордонних банках.

Критика добра —
позитивна,
Вона нікому не
противна —
Вона всі помилки справляє;
А в кого помилок немає?
Як знаєте краще,
помагайте!
Як щось не так, то
виправляйте!
Тоді всі в колі будуть
знати,
Що й ви спроможні
помагати.
Бо дуже легко із-за плоту
Критикувать чужу
роботу.

(Іван Бурда „Нові Дні")

Нашим обов'язком — діяспори є не тільки відзначати ці трагічні події, але й активно включитися у збірки допомоги жертвам Чорнобиля, щоб облегшити нашим рідним пережити це страшне лихоліття на українській землі.

Любов Дмитришин-Часто

Цілий світ не повинен забути

Цілий світ не повинен забути,
Як піднялась Чорнобильська хмара,
Як шугнула до неба й покрила
Україну пекельна примара.

Зблідли села, покрились імлою
Всі ліси в незбагненній тривозі
Київ-град оповився журбою:
Україна — в смертельній загрозі.

Цілий світ не повинен забути,
Як ридала Українська Мати,
Над синами, що в полум'ї гибли,
Щоб для інших життя рятувати.

Радіяції привид прозорий,
Бродить нині шляхами Вкраїни,
Стигнуть в небі стривожені зорі,
Оглядаючи пекла руїни.

Цілий світ не повинен забути,
Як над Прип'яттю, в зелен-розмаї,
Ще недавно сміялися діти,
А тепер їх немає...немає...

Над Чорнобилем час зупинився,
Понад Прип'яттю вітер гуляє,
Свище в кожну порожню щілину,
Марно людського духу шукає...

Цілий світ не повинен забути...

Лідія Орел

„МУЧУСЯ, ЩО ТАКА БЕЗСИЛА..."

(Лідія Орел відома широко в Україні, а тепер і в ЗСА, де перебувала півроку на лікуванні. Науковець Музею Народної Архітектури та побуту у Києві, вона вирятувала тисячі пам'яток культури з Полісся, де вирушила на вбиту радіяцією Чорнобильщину в 1989 році у складі експедиції журналу „Пам'ятки України" і там підірвала здоров'я. Після лікування у Філядельфії літом 1993 року повернулася в Україну і зорганізувала експедицію до Народицького району Житомирської области. Про свої переживання в цій Чорнобильській зоні подала інформації нам і до преси України. В часі перебування в ЗСА ми містили на сторінках „Свободи" інтерв'ю із нею. — Ред.)

* * *

Хоча моє здоров'я не найкраще багато перебуваю на експедиціях по Україні в районах найбільше забруднених радіяцією. Була в Народницькому, який за Чорнобильським найбільше знищений.

Найдужче потерпіли від радіяції 28 районів Полісся. 50 сіл захоронено, 100 переселено, а у 2,000 селах неможливе проживання людей. Там у Народницькому районі 20 сіл у перші роки після катастрофи відселили, 12 потрібно давно вже відселити, а люди продовжують жити. Всього живе ще в районі 17,000 чоловік, з них 1,100 дітей.

Ми довідалися, що в тих селах, які чекають відселення, діють будинки культури, бібліотеки, але формально. Їх зберегли і фінансують, щоб хоч морально підтримати людей. У бібліотеках ми не побачили читачів... Традиція урвалася. І коли до рук потрапляли давні вироби місцевих майстрів (чудові килими, одяг тощо), — здавалося, що це археологічні знахідки. Я добре знаю, що відтворення на новому місці вже не буде. Переселившись в іншому середовищі, навіть неподалік, на півдні области, ці люди вже не творитимуть свого. Те саме з фольклором, з пісенною творчістю. Розпалися ансамблі, не до співу людям. Вдавалося скликати їх до гурту, попросити заспівати. У Сельці, в Болотниці, Ласках. Слухала я обрядові пісні — щедрівки, колядки, петрівки — як реліквії краю. Тяжко було дивитися на цих людей. Колись, як тільки ми, етнографи, тут з'являлися,нас оточували діти й дорослі. А тепер рідко побачиш на вулиці живу душу і майже ніколи не побачиш дітей. Раніше, заходячи до хати, ми заставали людей за роботою: за ткацьким верстатом, за вишиванням... А тепер люди живуть тим, що очікують, коли й куди їх виселятимуть. Перервалася традиція творчости. За ці вісім років можна й говорити розучитися. Люди вже не гуртуються. Таке враження, що навіть родинні свята звелися до ритуалу споживання їжі, можливо чарки. Це страшно.

Звісно, сьогодні слід перш за все переселити людей. Це неприпустимо, що вони непоінформовані, не знають усієї правди про своє становище. У матеріяльній скруті почали заводити натуральне господарство. Тримають корів, птицю, збирають ягоди, гриби. Споживають все із забрудненої території. Садять городи, я сама бачила, як їдять яблука, вишні. Ніхто не чистить городини, не мірить радіяції. Більше того: у села на вакації приїжджають діти. Діти хворіють на анемію, щитовидну залозу, жінки на генекологічні хвороби, чоловіки мають хвороби горла, грудної клітки. Прийнято рішення людей, які мають 50 років не переселяти, бо їм вже нічого не допоможе.На питання: „Як ви можете їсти гриби, в яких радіяція перевищує норму на 80 відс, ягоди, в яких радіяція більше норми 80 відс, люди відповідають: „Краще вмерти від радіяції ніж від голоду!"

Усе там пущено на самоплив. Мені важко змиритися з тим, що в таких небезпечних умовах ось уже восьмий рік живуть люди. Що вони не мають достовірної інформації про загрозу їхньому здоров'ю. Та ж Україна не маленька Бельгія. Велика держава має подбати про свій народ і — попри всі складнощі — про його культуру. В усі часи всі народи намагалися не залишити білих плям на своїй історії. Нашим академічним інститутам сьогодні слід відкласти деяку вже заплановану працю і взятися до нагальної, конче необхідної: повести комплексне обстеження ураженого реґіону, організувати експедиції. А що могли ми обстежити з торбою в руках, пішки, без транспорту й необхідних технічних засобів? Псується власний фотоапарат, швидко сідають батарейки. А чи всього накупиш з наших заробітків? Потрібно серйозно досліджати край. Принаймні зробити записи, фотофікацію пам'яток народної культури. А ще постійно і безперервно підтримувати моральний дух цих людей. Їм потрібне живе слово. Я вже не кажу про матеріяльне забезпечення. У мене таке враження, що до простих людей, у у села, не доходять ліки, гуманітарна допомога Заходу. Я мучуся, що така без сила. Якби змогла, якби були кошти, від себе спорядила б експедицію. Має бути тотальне етнографічне обстеження всіх отих 28 районів і, зокрема, північної Житомирщини. Слід вести ще й соціологічні дослідження, бо чиновникам байдуже...

Усе це дуже сумно. Вихідці з цих місць — відомі люди, але й вони безсилі зарадити радикальному вирішенню нагальних проблем. Це страшно, коли бачиш огороджені колючим дротом покинуті села, забиті вікна. Давно повернулися ми відтам, а все стоїть перед очима і мова людська відчувається. Пам'ятається, як казала жінка: „З ким же я вам заспіваю? Зосталася одна фотографія, всі товаришки за два роки померли..."

Там не мусять жити діти. Їхні недуги — це загроза для них і їхніх нащадків. Треба їм створювати цілорічні інтернати у чистих місцях. Біда велика і знати про неї повинні у всьому світі. А передусім — удома. Коли в сусіди колись горіла хата, допомагали усім селом, погорільці не зимували надворі...

(Закінчення на стор. 3)

А мариво...

(Закінчення зі стор. 1)

Вона ж була однією із перших відомих жертв Чорнобиля, народжена у горезвісні перші дні після Чорнобильської нуклеарної катастрофи у Києві, що приїхала із тумором в мозку, наслідком радіяції, шукати порятунку в американських лікарнях. Ніколи хіба не забуду цієї картини на летовищі в Ню Йорку важкої хворої дитинки, що лежала безпомічна в обіймах молоденької матері, яка зі страхом в очах розглядалася, немов шукаючи у нас усіх, що її зустрічали, порятунку. Ця картина залишилася і на першій сторінці „Свободи" із датою 21-го липня 1988 року.

Тим разом Марійка Сверстюк відвідує „Свободу" вже сама. Її Ганнусі вже давно не стало між живими. Після ряду важких операцій та лікування — радіяція перемогла і коротке, сповнене болю, життя Ганнусі згасло у 1990 році. Але здається, немов її тендітна, але як сильна духом постать далі підтримує на дусі Марійку та додає їй сили до життя, до праці і до помочі мужеві Андрієві, що, як відомо, спаралізований із-за нещасливого випадку у Києві, на ціле життя. Коли Марійка згадує Ганнусю — її очі блищать особливим вогнем: „Ганнуся мала таку силу та енергію, що я ще не найшла нікого дорослого з таким бажанням жити. Вона навчила мене цінити життя, навчила мене глядіти на все більше позитивно. А мені важко було повірити в справедливість світу. Завжди я ставила собі питання: „чому саме ми, чому саме таке прокляття, впало на нашу родину?"...

Важко найти відповідь на цей її запит, який вона, здається, ставила собі сотні разів у її короткому житті. Марійці щойно сповнилося 30 років життя, а рівночасно вона „святкує" вже десятиріччя свого подружжя, що у цих десяти роках пережило більше сумного, як трапляється це іншим через цілий вік.

Але Марійка, як бачимо тепер, не піддається. Вона розповідає, що завдяки стипендії та праці змогла закінчити студії з ділянки модерної інформації і комунікації в університеті Дрексел і хоче продовжати ці студії, щоб здобути докторат, а відтак бути професором в ділянці нового способу зв'язків з допомогою комп'ютерів.

Ми багато говоримо на цю тему із нашою гостею, бо ця нова система зміняє зовсім систему науки, порозуміння між людьми, а навіть психіки. Але це тема для себе, яку можна б порушити в окремій статті.

Марійка хоче, однак, поділитися ще іншою своєю працею, а це праці в українській Бібліотеці при Українському Культурно-Освітньому Центрі у Філядельфії, де вона живе з Андрієм. Вона з повним захопленням включилася, як допоміжна сила до праці та шукає тепер допомоги і підтримки зі сторони української громади, бо уважає, що ця бібліотека заснована групою пластунок — „Чортополохів" має велике культурне значення.

Коли запитую, чому саме взялася до того, Марійка відповідає, що це одна із можливостей віддячитися в якийсь спосіб українській громаді, що так тепло та щиро допомагала їхній малій родині у найважчих досі роках їхнього життя. Вона не має слів для доброго друга Андрія, Петра Бандери, що вмів заохотити її безпомічного чоловіка до поновлення студій медицини, які він тепер завершив та працює як резидент у відділі патології. Сьогодні Андрій, хоча у візочку, але повновартісна людина-лікар, не лише працює нарівні інших, але навіть сам провадить авто у спеціально побудованому для нього місці для водія.

Взагалі, Марійка підкреслює, що якби не громада і такі люди як Петро, Богдан та Ірина Гнатюки, Софійка та Тит Геврики чи Оля і Євген Рудакевичі ледве чи могла б ця, так покалічена долею, родина піднятися на ноги та пробувати жити нормальним життям. Вона згадує про рік перебування у лікарні Києва свого чоловіка, безнадійну долю таких як він, чи подібних калік в Україні і шукає способу як можна б їм допомогти.

Слухаючи того бажання допомогти іншим, що терплять, і тим, що їх чекає подібна доля, а може і важча як родину Сверстюків, ставлю собі питання звідкіля в цієї молодої, здавалось би тендітної жінки стільки моральної сили та позитивного підходу? Чи може справді ці силу могла передати їй ця маленька донечка, якої ніхто не може заступити, ані привернути її життя? Але скільки таких жінок і матерів матиме таку моральну силу, під чорною хмарою Чорнобиля?

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ і ЗАПРОШУЄТЬСЯ
на

ЗУСТРІЧ-З'ЇЗД

колишніх учнів Ярославської української державної гімназії (1940-44),
яка відбудеться в
днях 12-14-го серпня 1994 р. у Львові

Адреса організаційного комітету:
Львів — 290008
Площа Ринок 17
Ukraine (тел.: 34-34-25)
Можна також писати за інформаціями до:
Nadia Wynnycky
1365 Maurice
La Salle, Que. H8N 1P7
Canada, tel. 1-514-366-7771

Святкуймо! Святкуймо! Святкуймо!
у Піттсбурґу
СТОРІЧЧЯ
Українського Народного Союзу
Понеділок, 9-го травня 1994 р.

Буфетова вечеря ....українське меню
Танці ....українська оркестра
Поїздка кораблем .....три річки Піттсбурґу
Платний буфет
вступ — 25 дол. (включає податки і чайові)
Посадка на корабель: Station Square 5:30 веч.
Point State Park 6:00 веч.
Початок плавання: 7:00 веч.
У справі квитків слід телефонувати до Михайла Комічака число (412) 331-6724

„Мирний"...

(Закінчення зі стор. 2)

від пізніше допоможуть вивести з експлуатації три інші енергоблоки ЧАЕС. Цей досвід згодиться й іншим країнам, які захочуть позбутися „мирного атома".

За підрахунками закордонних фахівців, для виведення з експлуатації одного ядерного реактора потрібно 175—750 мільйонів долярів. Світове товариство теж зацікавлене в ліквідації реакторів, які виробили свій ресурс. За даними атомної комісії ООН, до 2000 року на плянеті мають бути зліквідовані 71 Атомна електростанція. І це вже почали робити в Італії, Англії, Швеції, Німеччині, Бельгії.

Верховна Рада України минулого року скасувала своє рішення про закриття ЧАЕС і відкрила дорогу для будівництва нових енерґоблоків, вбачаючи в цьому вихід із енерґетичної кризи. Екологи вважають цей шлях хибним, тамм, що відкине на невизначений час ті проблеми, розв'язувати які конче потрібно вже сьогодні.

Україна повинна мати свою енерґетичну програму, в рамках якої були б розробка екологічно чистих відновлюваних джерел енерґії та поетапне закриття енерґетичних бльоків АЕС співрозмірно із вводом в дію генераторів альтернативної енерґетики.

Прихильники атомної енерґетики заперечують, вважаючи, що запровадження відновлюваних джерел енерґії (ВДЕ) дуже дорого. Їм відповідають, що справді дорого, але не дорожче, ніж подальший „розгул мирного атома". Не дорожче, навіть, якщо не враховувати втрачених після чорнобильської катастрофи людей, земель, виплат пенсій і допомоги потерпілим, їхнє лікування, переселення тощо. Потік знедолених, діток і підлітків, які волають „Я не хочу вмирати", здається, ніколи не скінчиться. Проблема ж переходу до екологічно чистих відновлюваних джерел енерґії виявилася для України не стільки технічною й економічною, скільки політичною, вважають біологи.

„Якщо ЗСА і нашому великому східньому сусідові пригальмувати розвиток атомного монстра заважають імперське мислення, стратегія грубої сили і претенсія на світове лідерство, то нам, очевидно, провінціялізм і синдром орієнтації на 'старшого брата'. Варто було російському міністрові атомної енерґетики оголосити про намір подвоїти потужність АЕС до 2010 року та про нарощування експорту ядерного палива й технологій, як ми, ніби ті пацюки, зачаровані мелодією сопілки, слідом за Росією кинулися в атомне море. Хто несміливо опирався, того рішуче відштовхнуло атомне лобі в парляменті. Та є серйозні побоювання, що для України, яка не виробляє своїх твелів, не має місця для захоронення радіоактивних залишків, таке плавання у кільватері сусіда може виявитися згубним. Розпоряджатися нашим життям, життям наших дітей і внуків — не справа депутатів. Майбутнє ядерної енерґетики можна вирішити тільки шляхом всенародного референдуму, якому повинна передувати тривала й широка дискусія в пресі, на радіо й телевізії про користь і шкоду від атомної енерґетики, а також можливість заміни останньої альтернативними, екологічно чистими джерелами", — пишуть у своїй спільній статті екологи В. Поліщук, В. Багнюк та письменник Іван Власенко.

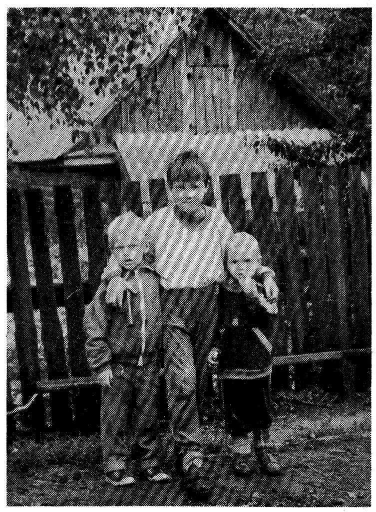
В Україні

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Володимир Пилипчук в інтерв'ю для газети „Галичина" висловив припущення, що нова Верховна Рада „буде більш реалістичною, прагматичною та ринковою". Після обрання його народним депутатом України В. Пилипчук заявив: „Ми намагатимемось поламати дотеперішні стереотипи міжфракційної боротьби в українському парляменті, які були між лівим та правим крилом. Думаю, вдруге ми не допустимо протистояння між цими силами і зробимо спробу іти шляхом конструктивної співпраці та взаєморозуміння".

КИЇВ. — Всеукраїнський національно-музичний фестиваль „Нові зірки старого року" відбувся 1—3-го квітня в українській телевізії. Серед його учасників — 40 молодих найвідоміших українських „зірок", багато з яких отримали відзнаки і нагороди. Дипломами переможців нагороджено Андрія Миколайчука, Ірину Білик а також групи „Брати Гадюкіни", „Нічний блюз", „Жаба в диржаблі" та інші.

„Мучуся, що така безсила..."

(Закінчення зі стор. 2)

Діти зі села Болотниця, Народницького району, в якому не можна жити. (Світлила Л. Орел, літо 1993 року)

Зона відселення Чорнобильщини

А все це до цього часу не стало державною справою.

Передрукуйте оце і у вашій газеті — нехай люди знають!

Загальні...

(Закінчення зі стор. 1)

відзначення 100-ліття УНСоюзу.

У наступній точці голова Округи попросив до слова д-ра Н. Олесницького. Заступник головного предсідника детально розповів про стан справ УНС. Відрадно, що його майно збільшилося, однак засмучує те, що кількість членів зменшилася. Однак, як представник молодшої ґенерації, Н. Олесницький вірить у майбутнє УНСоюзу, який вступив у своє друге століття. На його думку, відколи Україна стала самостійною державою, багато молодих українців у ЗСА, які досі не признавалися до українства, тепер почали шукати свого кореня і визнають, що вони українці. Навіть пробують говорити по-українськи. А це добра ознака. Якщо ще не так давно про УНСоюз, цю заморську твердиню, мало хто знав в Україні і колишніх країнах-сателітах тодішнього Совєтського Союзу, то нині про нього знають в усьому світі, особливо в Україні. Є в плянах навіть створити там філію УНС як тільки стабілізується грошова одиниця.

Н. Олесницький сказав, що він бажав би, щоб Український Народний Союз був не мільйоновою, а більйоновою організацією. Він розповів, що майже кожного дня Централю УНС відвідують не тільки громадяни України, але й члени українського Уряду, народні депутати, які цікавляться цією установою, прагнуть дізнатися про неї якомога більше.

Д-р Н. Олесницький сказав, що за кілька років на Фонд Відродження України — УНС зібрано понад 400, 000 дол., однак це досить мала сума для такої великої держави як Україна. З цієї суми частина пішла на друк читанок для шкіл України, бо „без української книжки не буде української дитини, української родини і українського народу".

Багато уваги у своєму виступі д-р Н. Олесницький присвятив збільшенню членства УНС. Старші відмирають, а молодь дивиться на членство в УНС з іншої точки зору і тому Головна Управа працює в тому напрямі, щоб знайти дорогу, методи і підхід до тих молодих людей і притягнути їх в члени УНСоюзу. Оди з таких підходів є модернізація Союзівки, де молодь з'їжджається з Америки і Канади на літні вакації і це до деякої міри споволнює її асиміляцію.

Д-р Н. Олесницький подякував голові Округи за прощальний вечір для українських спортовців. Вернувшись в Україну, вони будуть розказувати про щиру опіку під час перебування в Америці, і це залишиться в їх пам'яті на ціле життя. Він апелював до присутніх помагати секретарям відділів у їх праці для добра членів, громади і української справи і ширити добре слово про Український Народний Союз.

У передостанній точці брали участь Я. Пришляк, З. Боднарський, О. Бережницька, Д. Пітолай, В. Сивенький, В. Шарван та І. Коман. На всі запитання д-р Н. Олесницький дав вичерпні відповіді.

В пам'ять нам дуже дорогої
св. п. ІРЕНИ ВИСОЦЬКОЇ
складаємо 100 долярів на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку.
д-р Роман і мґр Ольга Морози

Замість квітів на могилу мого МУЖА
св. п. д-ра мед.
АДОЛЬФА БАРТЕЧКА
складаю 100 дол. на УКРАЇНСЬКУ СЕМІНАРІЮ у СТЕМФОРДІ

В ДРУГУ СУМНУ І БОЛЮЧУ річницю смерти нашого найдорожчого МУЖА, ТАТА І ДІДУСЯ
бл. п.
СТЕПАНА ЧУМИ
буде відправлена
Заупокійна СЛУЖБА БОЖА
в четвер 28-го квітня 1994 р. о год. 6:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку.
Просимо в цей день згадати покійного у своїх молитвах
дружина — ЄВГЕНІЯ ЧУМА з родиною.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в неділю в ранніх годинах 24-го квітня 1994 р. з Волі Всевишнього ненадійно упокоїлася в Бозі проживши 51 рік наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, ТЕТА, НЕВІСТКА І КУЗИНКА
бл. п.
МАРТА ГАЛИНА ГРИЦИН з дому ПИЩУК

ПАНАХИДА — у понеділок 25-го квітня 1994 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у вівторок 26-го квітня о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, відтак на католицький цвинтар Gate of Heaven, Valhalla, N. Y.

Покійна залишила в глибокому смутку:
мужа — РОМАНА
доньку — ХРИСТЮ
сина — РОМАНА мол.
сестер — ОЛЮ КУХАР з мужем ЕДВАРДОМ
— ДАНУ ПИЩУК
сестрінків — ЛЕВКА КУХАРА з дружиною МЕРІЄН і з дітьми ЛОРОЮ і АНТОНОМ
— АНДРІЯ КУХАРА
— ХРИСТЮ КУХАР
тесті — ВОЛОДИМИР І НАТАЛІЯ ГРИЦИН
кузинка — БОГДАННА СЛИЖ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми МАРКОМ, АДРІЯННКОЮ І ЮРІЄМ
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Замість квітів родина просить складати пожертви на Пласт в Україні, або Дітей Чорнобиля.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю 22-го квітня 1994 р. у Філядельфії, ПА. на 85-му році життя, відійшла у вічність наша найдорожча СЕСТРА, ТЕТА І ХРЕСНА МАМА
бл. п.
МАРІЯ ОЛЬГА СТЕФАНИШИН

ПАНАХИДА — у вівторок, 26-го квітня 1994 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 W. Tabor Rd. **у Філядельфії, ПА.**
ПОХОРОН — в середу, 27-го квітня 1994 р. о год. 9-ій рано з того ж заведення до церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз Парк, Па., а відтак на цвинтар св. Марії у Факс Чейс.

Глибоко засмучені:
брат — ЕВГЕН з дружиною ОЛЬГОЮ
похресниця і сестрінка — МАРІЯ БІДА з мужем СТЕФАНОМ і донями
сестрінки — д-р ЮРІЙ ГУДЬ з дружиною д-р ОКСАНОЮ БАЛТАРОВИЧ і донями
— ОЛЕКСАНДЕР ГУДЬ з дружиною НІНОЮ і донями
братанниці — д-р МАРІЯ СТЕФАНИШИН
— ІВАННА ГОФМАН з родиною
похресник і братанок — ЮРІЙ СТЕФАНИШИН з дружиною МАРІЄЮ і донями
похресник — о. диякон АНДРІЙ КУЛИК

„Бабуня нашого часу"

В суботу, 26-го березня 1994 року, год. 5-ій по полудні у викладовій залі Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії відбувся вечір нагороджених творів літературного конкурсу, темою якого поруч „бабуні нашого часу" була ще „родина", з уваги на рік Родини, проголошений Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй.

Організацію цього Літературного Конкурсу взяв на себе 43-ій Відділ Союзу Українок Америки. Фундатори нагород — д-р Микола та його син д-р Олексій Ценки, загальна сума — 1,000 ам. дол. Члени жюрі: д-р Лариса Онишкевич, проф. Леонід Рудницький і Марта Тарнавська. Твори надходили на адресу Людмили **Чайківської**, яка для жюрі подавала тільки псевдоніми, а справжні прізвища подала щойно після нагороджених творів — тобто так, як водиться у подібних конкурсах.

Легко собі уявити, що праці у зв'язку з цим конкурсом Люда Чайківська мала вдосталь.

Після формального відкриття імпрези „Бабуня нашого часу", що його доконала Анна Максимович, слово про конкурс виголосила Марта Тарнавська, наголошуючи ролю бабуні в родині, вона ж бо виховує внуків — майбутнє української нації.

Повідомлення про конкурс були надруковані в пресі української діяспори та в деяких часописах України.

Конкурс був проголошений весною 1993 року, а реченець до надсилання творів був визначений на 30-те вересня 1993 року. 22-го січня 1994 року проголошено вислід.

На конкурс надійшло 57 творів — 14 з Америки і з Канади, 2 з Німеччини, решта з України. Серед відзначених є нам знайомі: Любов Коленська, Любов Дмитришин-Часто й Ігор Качуровський з Німеччини.

Нагороджено такі твори: „Тут, на Україні", „Її любов". Виявилось, що автором одного й другого творів є Надія Ковалик зі Львова. Вона член Спілки Письменників України. Вчилась у Дрогобичі, де закінчила філологічний факультет. Надія є лавреатом літературної нагороди ім. Павла Усенка.

Другим нагородженим автором є Людмила Осока з Києва. „Надія, віра та любов" — це назва її поеми.

Третій нагороджений автор — це Зірка Мензатюк з Києва. Назва її трову „Моя бабуня Юльця". Ще були три нагороджені твори: „П'ять колосків" Володимира Романюка з Цвітової, Івано-Франківської области. З професії він журналіст, лавреат журналістичної премії „Золоте перо". „Серед міліона слів" — Євгенії Божик зі Львова. Вона член Спілки Письменників України. Закінчила факультет журналістики Львівського університету. Автором нарису „Чекання" є Вадим Ношій з Ягостина, Київської области.

Уфундовані гроші на нагорода за написання творів були визначені від 100 до 300 ам. дол.

Усі твори написали автори згідо літературних вимог, так як ми в цьому впевнились, слухаючи перших трьох, що їх читали Надія Петрик, Володимира Дух і Ярина Готь. Читці відзначались доброю дикцією, належною інтерпретацією текста та акторською подачею слова.

Марта Тарнавська, читаючи про нагороджених авторів, дала оцінку їхніх творів, розглянувши їх у літературному сенсі, взявши до уваги зміст, красу слова, внутрішню єдність і цілеспрямованість. Читання доволі обширного і цікаво написаного тексту Марти Тарнавської було на мистецькому рівні.

Читання нагороджених творів переплітав вокальний квартет під керівництвом Павлини Дуди-Луців (дві жінки та двох чоловіків, що співали й акомпанювали на гітарах). Квартет виконав декілька знаних мелодій і в'язанку народних пісень. Програму вела зі сценічним досвідом Людмила Чайківська.

Літературний конкурс „Бабуня нашого часу" заслуговує на похвалу. Варто ще колись влаштувати конкурс на іншу тему та щоб на цей раз фундаторами були товариства й установи.

Після завершення імпрези гостинний 43-ій Відділ СУА приготовив для гостей смачний буфет.

Імпреза залишила приємне враження серед чисельної авдиторії.

Яр. Климовський

Пропам'ятна книга Байройтської гімназії

На шостому з'їзді Байройтської гімназії, що відбувся пізньої осени минулого року на Союзівці, сидячи при головному столі о. крил. Омелян Шараневич (а не о. Мак, як було раніше написано) щиро привітав учасників від Союзівки, проказав молитву, поблагословив їх та заохочував до дальшої праці для добра України і її народу.

В Україні наші земляки будують нову українську державу, щоб вже більше ніхто не знущався і не глумився над Україною та не використовував, не грабував, не експлуатував, не розбивав її, щоб наш народ вже ніколи не мусів утікати зі своєї батьківської землі та поневірятися по цілому світі, шукаючи притулку. Наші брати просять нас, щоб ми описали нашу військову украдену молодість та заповнили листки історії нашого багатостраждального народу, описуючи про тяжке життя студента-скитальця в таборах і в примітивних клясах. Студентам доводилося працювати часто без книжок, підручників, зошитів, ручок та олівців у примітивних хемічних і фізичних лябораторіях. Вони переборювали трудноші й добилися, у дуже неприв'тних обставинах, не абияких успіхів, вони не заломилися, а були собою.

Щоб хоч частково заповнити прогалини цієї історії гімназисти вирішили видати Пропам'ятну книгу ще до наступного з'їзду, що відбудеться в ювілейному 1995 році на Союзівці. Редакційну Колегію очолив Ярослав Ликтей, а скарбничкою стала Звеня Івахів-Романів. Учні гуманістичної і реальної гімназій вирішили зложити по 100 долярів від доброзичливих осіб на видавничий фонд. Багато учнів вже відгукнулося.

Від учительського складу по 100 дол. вже зложили д-р Роман Кісілевський і д-р Іванна Мірчук-Ратич. Від студентів, які склали матуру в 1946 році, зложили д-р Леся Кісілевська-Ткач, Богдан Котис і Марія Швайковська-Зубрицька. З матурантів з 1945 р. зложив Олекса Леськів, а з 1947 р. — Роман Лазор. Найбільше вплатили матуранти з 1948 р.: Софія Бабій-Данилюк, Ореста Бзова-Ткачук, Бронполк Войтович, Звенислава Івахів-Романів, Дарія Кочерган-Федак, Володимир Недільський, Наталія Петруняк-Мартюк, Ростислав Ратич, Левко Майстренко. Із кляси 1949 року зложили матуранти Ярослав Ликтей і Дмитро Наливайко, а з 1950 року — Іванна Кочерган-Луцишин, Ольга Леськів-Городецька, Лариса Палідвор-Зелик і Ольга Петровська-Зозуля. Із студентів, які складали матуру в 1951 р., зложили Ірина Бехметюк-Вербицька, Славомира Івахів-Білас, Надія Киверчук-Шаран і Надія Процик-Німилович. Із нижчої кляси Наталія Палідвор-Соневицька, а з третьої кляси шкільного 1947/48 року Богдан Ґоль, Борис Захарчук, Роксоляна Огродник-Гарасимович та Ігор Червінський. До того ще вплинули гроші від д-р Лесі Кісілевської у пам'ять Віри Бабій і від Богдана Котися у її пам'ять. Гроші вплинули від Ореста Ганаса, Любомира і Анни Ратичів, д-ра Володимира і Євстахії Ястрембських, 150 дол. анонімно. І навіть комендант табору в Байройті д-р Микола Ценко зложив даток. Цей благородний дар допоможе редакції негайно приступити до праці над книгою.

Редакція має найбільше клопотів із розпізнанням людей на збірних світлинах. Після майже 50 років тяжко розпізнати всіх учнів, тому проситься зробити копії із загальних знимок і розпізнати хоч приятелів та негайно подати до редакції.

Адреса редакції: Yaroslav Lyktey, 229 Booth St., Utica, N. Y. 13502; адреса касира: Mrs. Zvena Romaniw, 9231 Laramie Rd., Philadelphia, Pa. 19115.

Ярослав Ликтей

Традиційний оселедець 76-го Відділу СУА

Вже багато років 76-ий Відділ Союзу Українок в Дітройті влаштовує „Оселедця". Хоча сама назва викликує здогад, що ходить тут про кулинарну справу, в дійсності цей аспект імпрези побічний. Бажаючи рівночасно дати щось корисного та цікавого для душі й тіла, Управа Відділу завжди збагачувала програми чи то виступом цікавої людини, чи якоюсь темою, що мала в собі і цікавий зміст, і красу.

Можна сміло твердити, що цьогорічний „оселедець", влаштований 27 лютого, був правдоподібно найбільш цікавим, найбільш змістовним та найбільш насичений красою рідного мистецтва.

Цікавим був він своїм сюжетом, бо оце перед очі нашого духу представлено людину вийнмкової величі, сили духу та творчих здібностей.

Велич Ірини Сеник в її перемозі над каторгою, яка тривала 34 роки, сила духу в її витривалості, у вірі в Бога, творчі мистецькі здібності — в поемах, писаних в найбільш невідрадних обставинах та у вичаруванні з глибини своєї душі краси народної ноші, прибраної барвистими оригінальними узорами.

Безперечно, велике признання належиться Христині Болюбаш, що врятувала творчість Ірини Сеник, коли привезла її до вільного світу. Признання належиться членкиням Ліги Українських Жінок Канади при парафії св. Димитрія в Етобіко, що наполегливою працею здобули фонди і видали книжку „Біла айстра любови", вміло єднаючи в ній мистецтво поезій Ірини Сеник з практичністю її взорів -вишивок до жіночого одягу.

Тому вдячність наша належиться Христині Болюбаш, Лілієн Юрик, Лесі Штіглян, Марійці Васильківич-Рипан, яка свій мистецький талант долучила до практичного застосування взорів. Великим збагаченням цієї естетично виданої книги є переклади віршів Ірини Сеник на англійську мову Христиною Борсук. Хто свідомий того, яким трудним завданням є переклад поезій, мусить подивляти осяги її праці.

Як дбайливо була приготована програма доказує, що відповідно до оказії поему „Оселедець" вміло прочитала Оксана Омецінська. Гості з Канади висвітлили і пояснили застосування взорів вишивок Ірини Сеник на жіночих сукнях. Ілюстрації виконаних суконок та детально розроблені взори напевне стануть у пригоді жінкам.

Вечір відкрила голова Відділу Марта Василькевич. Есей про життя і творчість Ірини Сеник виголосила Рома Дигдало. Слухаючи його, ви ще раз усвідомлюєте собі, скільки мільйонних трагедій заплатив наш народ за любов до своєї землі, за бажання жити вільним життям. Вона 18-тілньо попала в тюрму, її позбавлення волі тривало 34 роки.

Імпреза надзвичайно вдала, закінчилася щедро поданим оселедцем з відповідними додатками.

Тяжко буде 76-му Відділові перевершити на другий рік цю імпрезу.

В.Б.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ШВЕД, членка УНСоюзу Відділ ч. 375 Т-ва ім. Д. Вітовського у Філядельфії, Па., померла 22-го листопада 1993 р. на 78-му році життя. Покійна народилася в 1915 р. у Львові, Україна і стала членкою УНС в 1974 р. Залишила в смутку сина Романа з родиною, дочку Христину. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійну на вічний спочинок, дня 27-го листопада 1993 р. на цвинтар св. Марії, Елкінс Парк, Па.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

П. Тарнович, секр.

АДЕЛЯ ЯНСЮК, членка УНСоюзу Відділ ч. 484 Т-ва Т. Шевченка в Ютиці, Н. Й., померла 12-го грудня 1993 р. на 72-му році життя. Покійна народилася 1921 р. в Україні і стала членкою УНСоюзу в 1960 році. Залишила в смутку мужа Сергія, сина Миколу з нареченою Павлін Хрістин. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійну на вічний спочинок, дня 14-го грудня 1993 р. на український цвинтар св. Володимира в Вайсборо, Н. Й.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Секретар

НЕСТОР ГОДАЧОК член УНС Відд. 490-го Т-ва ім. Івана Франка в Ірвінґтоні, Н.Дж. помер 21-го листопада 1993 року на 74-му році життя. Нар. 1919 року в Нюарку, Н.Дж. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Анну, синів — Стефана і Роберта і двоє внуків.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Чорномаз, секр.

СТЕФАН ФЕДАК член УНС Відділу 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо помер 24-го листопада 1993 року на 77-му році життя. Нар. 18-го травня 1916 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку синів Лоренса і Григорія, внуків Рене, Лору і Джо. Похорон відбувся 27-го листопада 1993 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Никола Бобечко, секр.

ВАСИЛЬ МУДРЕЙКО член УНС Відд. 322-го Т-ва ім. св. Марії в Мейплвуд, Н.Дж. помер 18-го листопада 1993 року на 81-му році життя. Нар. 26-го листопада 1912 року в Ню Йорку, Н.Й. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дочку Варвару Люперо. Похорон відбувся 20-го листопада 1993 року на цвинтарі Ґолі Род у Вестбурі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Андрій Кейбіда, секр.

РУДОЛЬФ РУДИК член УНС Відд. 161-го ім. св. Василія в Ембридж, Па. помер 10-го грудня 1993 року на 70-му році життя. Нар. 19-го квітня 1923 року в Ембридж, Па. Членом став 1954 р. Залишив у смутку дружину Елизабет, дочку Лінду, сина Джефрі з дружиною Керол і двоє внуків Ґабріела і Лену. Похорон відбувся 13-го грудня 1993 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Економі Боров.

Вічна Йому Пам'ять!

Н. Дяковський, секр.

ВОЛОДИМИР МІЛЯН член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й. помер 23-го серпня 1993 року на 71-му році життя. Нар. 5-го червня 1922 року в Плотичах, Бережани, Україна. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Богдана, внуків: Джефрі, Лесю, Миколу і Стефана. Похорон відбувся 26-го серпня 1993 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА КОПЧАК член УНС Відд. 156-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Брукгейвен, Па. померла 2-го грудня 1993 року на 91-му році життя. Нар. 1902 року. Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку Мері А. Кос, Івана Купсік і Едварда Купсік. Похорон відбувся на цвинтарі Ловн Крофт у Лінвуд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Новак, секр.

МИХАЙЛО ЛІЩИНСЬКИЙ член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па. помер 20-го листопада 1993 року на 89-му році життя. Нар. 1904 року в Комарні, Україна. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дочку Ірену Караман, племінниці — Іванну Ліщинську і Марію Русевич. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Пришляк, секр.

НАДЯ КОБЗЕЙ, членка УНСоюзу Відд. 355 Т-ва Запорізська в Ст. Джозеф, Мізурі, померла 19-го листопада 1993 р. на 72-му році життя. Покійна нар. в 1921 р. в Фастові, Україна і стала членкою УНСоюзу в 1953 р. Залишила в смутку мужа Івана, чотирьох синів, три доньки — Ольгу Вісінґ, Мізурі, Гелен Гендрікс і Дарію М. Ґреен, Ст. Джозеф, Мі., сестру Ірину Моспаніко в Україні та семеро внуків. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійну на вічний спочинок, дня 23-го листопада 1993 року на цвинтар Мавнт Олівет, в Ст. Джозеф, Мізурі.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Семен Гасяк, секр.

ОЛЬГА ПРИГАР, членка УНСоюзу Відд. 345 Т-ва ім. Богдана Хмельницького в Міннеаполісі, Мінн., померла 9-го листопада 1993 року на 84-му році життя. Покійна народилася в 1909 році в м. Чернівцях, Україна і стала членкою УНСоюзу в травні 1954 році. Залишила в смутку чоловіка Миколу, синів Бориса з родиною, Богдана з родиною, ближчу й дальшу родину в Америці й Україні. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійну на вічний спочинок, дня 12-го листопада 1993 р. на цвинтар Сансет Меморял в Міннеаполісі, Мінн.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

М. Каркоць, секр.

ОКСАНА МОВЧКО, членка УНСоюзу Відд. 240 Т-ва ім. пол. Є. Коновальця в Клівленд - Парма, Огайо, померла 12-го жовтня 1993 р. на 68-му році життя. Покійна народилася в с. Попівці, пов. Броди і стала членкою УНСоюзу в 1969 році. Залишила в смутку чоловіка Василя та сестер в Україні. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійну на вічний спочинок, дня 19-го жовтня 1993 року на цвинтар свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Відділу

БЕКС Л. АНТІН, член УНСоюзу Відд. 15 Т-ва „Україна" в Вашінґтоні, Д. К., помер 18-го жовтня 1993 р. на 21-му році життя. Покійний народився в 1972 р. в Люісі, Вірджінія і став членом УНСоюзу в 1978 році. Залишив в смутку родичів Марію і Роя Бекс, сестру Наташу, діда і бабцю Федора й Анну Сурмай та чисельну ближчу і дальшу родину. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійного на вічний спочинок, дня 20-го жовтня 1993 р. на цвинтар Непорочного Зачаття при католицькій церкві в Букнер, Вірдж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Остап Хинюк, секр.

✻ ПРАЦЯ ✻

ПОШУКУЄМО
жінку до опіки двох дітей. Платня, харч і нічліг включно. 70 миль на північ від міста Ню Йорку. Телефонувати вечором на число:
(914) 221-0919